

§ 662

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys sillasta Kaisaniemenrannan ja Siltasaaren välillä

HEL 2021-011753 T 10 05 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat projektinjohtaja Kaija Laine, projektinjohtaja Olli-Pekka Aalto, projektipäällikkö Mika Kaalikoski ja liikenneinsinööri Teppo Pasanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Sami Kuusela: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaisaniemi-Siltasaari -siltayhteys
- 2 Brutus tarkastelu
- 3 Kaisaniemi-Siltasaari näkymät

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää merkitä tiedoksi selvityksen sillasta Kaisaniemenrannan ja Siltasaaren välillä.

Esittelijän perustelut

Selvityksen tausta

Selvityksen taustana on Kaupunkiympäristölautakunnan päätös 5.3.2019 liittyen asiaan § 112 Asia/6: Kaisaniemenpuiston puistosuunnitelman lähtökohdat ja tavoitteet.

https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/lautakunnat-ja-johtokunnat/kaupunkiymparisto-asiakirja?year=2021&ls=11&doc=Kymp_2019-03-05_Kylk_6_Pk

Päätöksenteon yhteydessä lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen, jonka mukaan: "Kaisaniemen puiston peruskorjauksen lisäksi alueella tulee selvittää mahdollisuudet rakentaa kaunis, ympäristöön sopiva kävelysilta Kaisaniemenrannasta Siltasaaren."

Selvitys

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukonaisuuden asiantuntijaryhmä on yhteistyössä käynyt läpi aloitteen keskeisen sisällön. Uusi siltayhteys yhdistäisi kaksi arvokasta kohdetta, Kaisaniemen puiston ja Siltasaarenkärjen, entistä paremmin jalan ja pyörällä saavutettaviksi. Vaikka Kaupunkiympäristölautakunta päätti, että selvitetään mahdollisuutta rakentaa kävelysilta, selvitys kattaa myös pyöräliikenteen järjestelyt, sillä uusi siltayhteys loisi uuden rinnakkaisen jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyden. Pyöräliikenteen kannalta silta olisi lähinnä pyöräliikenteen pääverkkoa täydentävä yhteys, sillä Unioninkadun akselille tarvitaan joka tapauksessa hyvät pyöräliikenteen verkolliset yhteydet. Lisäksi Säästöpankinrannan ja Hämeentien välinen pyöräily-yhteys pitäisi toteuttaa, jotta uusi siltayhteys palvelisi myös pyöräliikennettä.

Jalankulun osalta uusi silta parantaisi saavutettavuutta erityisesti Siltasaaren ja Kaisaniemen puiston välillä verrattuna nykyiseen yhteyteen Pitkäsillan kautta. Tällöin välttyttäisiin vesistön kiertämiseltä sekä Pitkäsillan auto- ja raitiotieliikenteen välittömästä läheisyydestä. Uusi vesistösilta mahdollistaisi erityisesti jalankululle yhteyksien lyhenemisen ja parantaisi näiden kohteiden keskinäistä saavutettavuutta kävellen. Nykyinen kulkuyhteys Pitkäsillan kautta on kävelymatkana yli 600 metriä pidempi kuin uuden siltayhteyden kautta. Matka on mitattu Kaisaniemenranta nimisen kadun läntisessä päädyssä olevalta puistoaukiolta Siltasaaren kärkeen eli uuden sillan molemmista päistä. Jalankulkijoiden matka-aikaa on puolestaan vertailtu mahdollisimman käytetyltä reitiltä eli Helsingin päärautatieasemalta Siltasaaren keskelle. Silta lyhentää tätä kävelymatkaa noin 100-150 metriä ja matka-aikaa 100—135 sekuntia, kun ei huomioida liikennevalojen vaikutusta. Siltayhteyden merkitys on todennäköisesti suurempi vapaa-ajan matkoilla, jolloin painotetaan reitin miellyttävyyttä kuin lyhyttä.

Liikennekokemus uudella sillalla on arvioitu olevan miellyttävä ja rauhallinen verrattuna nykytilanteeseen Pitkäsillalla, joka on vilkkaasti liikennöity. Virkistyskäytön näkökulmasta uusi siltayhteys tukisi alueen ulkoilumahdollisuuksia ja lisäisi reittivaihtoehtoja Kaisaniemenlahden ympärillä Tokoinrannan ja Töölönlahden suuntiin sekä Kaisaniemen suuntaan erityisesti Hämeentien ja Unioninkadun suunnista.

Kaisaniemenpuisto on keskeisellä sijainnilla ja sen poikki liikutaan paljon. Puistosuunnitelmassa (VIO 6126/2 - Kaisaniemenpuisto, Varsapuistikko, Kaisaniemenranta, 31.5.2021) esitetyt toiminnot houkuttelevat alueelle monipuolisesti eri käyttäjiä ja nostavat puiston virkistysarvoa sekä lisäävät liikkumisturvallisuutta (mm. valaistus, pinnoitteet, esteettömyys). Uusi silta lisäisi Kaisaniemenpuiston käyttöä, mikä lisää myös puiston sosiaalista kontrollia. Sillan merkittävät vaikutukset kohdistuvat kuitenkin melko suppealle alueelle palvelen hyvin rajattua käyttöä.

Pyöräliikenteen osalta siltayhteys olisi pääverkkoa täydentävä yhteys. Pääyhteys kulkee edelleen Unioninkadun ja Pitkäsillan kautta. Vuonna 2019–2020 Hämeentielle on rakennettu yksisuuntaiset pyörätiet ja -kaistat sekä tehty pysäkkijärjestelyjä katusuunnitelman mukaisesti Katusuunnitelma 30724/1 Hämeentie välillä Siltasaarenkatu–Viideslinja. Suunnitelma hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 12.12.2017.

Uuden sillan vuoksi tarpeellinen Säästöpankinrannan ja Hämeentien välinen pyöräily-yhteys saattaisi olla mahdollinen, mutta vaatii tarkempaa suunnittelua Siltasaaren ja Hämeentien välillä, mikäli siltayhteys rakennettaisiin myös pyöräilyyn soveltuvana. Pyörätieverkoston laajentamisen kustannuksia ei ole arvioitu, eikä mahdollisten uusien pyöräteiden rakentamisen vaikutuksia muun ajoneuvoliikenteen toimivuuteen Hakaniemen ja Linjojen alueella.

Uusi siltayhteys lyhentäisi pyöräliikenteen matkoja esimerkiksi rautatieaseman ja Ympyrätalon välillä noin 150—200 metriä verrattuna Pitkäsillan kautta kulkevaan pyöräliikenteen reittiin. Pyöräliikenteen kannalta matkan lyhenemiseen ei uusi siltayhteys siis vaikuta merkittävästi. Uuden sillan kysyntä on arvioitu Brutus-mallinnuksella. Sillalle on ennustettu 440 pyöräilijää vuorokaudessa, mikä on 10-20 % viereisten tavoiteverkon osien reiteistä. Tarkemmin mallinnukset tulokset liitteessä 2.

Uuden sillan alikulkukorkeuden tulee olla vähintään sama kuin Pitkäsillan alikulkukorkeuden eli 3,8 metriä, jotta sillan alta pääsee kulkemaan veneliikenne Eläintarhanlahden venesatamaan. Kaisaniemenlahden ja Eläintarhanlahden ranta-alueet ovat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Näkymät lahtien poikki, eri suuntiin, ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ja osin jopa ikonisia. Keskeisiä

näkymiä ovat mm. näkymät junaradalta kohti Siltasaarta, näkymät Kaisaniemenpuistosta Siltasaareen, näkymät Siltasaaresta Kaisaniemenpuistoon, näkymä Tokoinrannasta etelään ja näkymä Pitkäsillalta länteen. Erityisesti Siltasaaren kärki muodostaa näkymissä kaupunkikuvallisesti poikkeuksellisen ja arvokkaan kokonaisuuden. Uusi siltayhteys jakaisi yhtenäisen vesialueen visuaalisesti kahteen osaan. Lisäksi vaaditun alikulkukorkeuden vuoksi Töölönlahden suunnasta katsottaessa uudesta sillasta tulisi hallitseva elementti ja se peittäisi Pitkäsillan, yhden alueen tärkeän maamerkin taakseen lähes täysin. Havainnekuvia sillan näkymistä liitteessä 3.

Kaisaniemen puisto on yksi Helsingin vanhimmista puistoista, jonka vuoksi uusien elementtien ja kulttuurihistoriallisten arvojen yhteensovittaminen tulee tehdä harkitusti ja eri näkökulmat huomioon ottaen. Kaisaniemen puiston puistosuunnitelman tavoitteena on ollut kehittää puistoa myös jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien, viihtyisyyden ja yleisilmeen näkökulmista. Syrjäiseksi koetusta Kaisaniemen puistosta on puistosuunnittelun myötä kehittymässä entistä keskeisempi puisto ja julkinen tila.

Uuden 180 tai 240 metriä pitkän ja 5 metriä leveän korkealuokkaisen jalankulun ja pyöräilyn sillan kustannusarvion vaihteluväli on noin 4–8 miljoonaa euroa riippuen mm. sijainnista, rakenneratkaisusta, materiaaleista ja perustamisolosuhteista. Sillan kustannuksiin vaikuttaa se, että paikalle tulisi suunnitella paikan arvoja huomioiva kaupunkikuvallisesti erittäin laadukas silta. Lisäksi on huomioitava, että siltayhteys vaatii, rakenneratkaisusta ja sillan liikennemuodoista riippuen, erisuuruisia toimenpiteitä Kaisaniemenpuistossa ja erityisesti Siltasaarella. Näiden toimenpiteiden kustannusarvio on 3-6 milj. euroa.

Kaupunkiympäristötoimialan asiantuntijaryhmän arvion mukaan millään nyt tutkituista jalankulun ja pyöräilyn sillalla Kaisaniemen puiston ja Siltasaaren väliin ei saada niin laaja-alaisesti hyötyjä, että se kattaisi sillan ja oheistoimenpiteiden investoinnin. Sillan sisällyttäminen Helsingin kaupungin nykyiseen 10-vuotiseen investointiohjelmaan ei ole perusteltua, koska investointitarpeita on niin paljon.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaisaniemi-Siltasaari -siltayhteys

30.11.2021

Asia/6

-
- 2 Brutus tarkastelu
3 Kaisaniemi-Siltasaari näkymät

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano